

Zprávy zah. aničné

Hrozná katastrofa v Itálii.

Zprávy o hrozném zemetřesení, jež postihlo jižní Itálii a Sicílii a jež vyžádalo si tisíce a tisíce životů, rozručen byl celý svět — Hrozná katastrofa ta stala se osudnou celým městům, osadám a provinciím. Jako dodatek k informacím učiněným, jež nalezá se uvnitř listu, přinášíme zprávy další:

Rím, 31. prosince. — Nesmírný rozsah katastrofy v jižní Itálii a na ostrově Sicílii lze si představit z okolností, že počet zahynulých v Messině a Reggio odhadován je nyní na 110,000. Dvacet jiných měst vedle mnoha vesnic jest zničeno a všude páří se počet mrtvých do tisíců. Celá Itálie trne hrůzou nad velikostí tohoto neštěstí. Podrobný počet obětí stále ještě nemůže býtji zjištěn. Do Neapole a do jiných přístavů přicházejí parníky s nešťastníky, z nichž většina jest těce raněných. Další tisíce nešťastníků polonazí a polovyhladověli potulují se buď kolem trosk aneb bloudí ve vnitrozemí. Živly, jež v pondělí pohltily celá města, zničily i všechny prostředky k výživě. Král Viktor Emanuel a královna Helena přibýli včera do Messiny. Král procházel troskami budov, nebdaje nebezpečí, hrozícího ze všech stran. Při scénách, jež byl svědkem téměř v každém kroku, nemohl se ubrániti slzám. Král velice pochvalně vyzval se o zachraňovacích pracích, na nichž podíleli se italská, ruská i angličtí námořníci. Královna Helena ztrávila večerji den prohlídkou improvizovaných nemocnic a všude snažila se raněným dodat útočiště. Zhusta ale propukla v hlasitý pláč, když líčeny jí byly strašlivé podrobnosti katastrofy. Král Viktor Emanuel odjel na večer do Reggio.

Rím, 31. prosince. — Telegrafické spojení s Messinou jest zase obnoveno. Telegrafní aparát jest umístěn v jednom zleženém vozě. Zprávy, jež docházejí touto cestou, jsou sice sporé, avšak nasvědčují že veskerá naděje jest ta tam. Z kvetoucího hrudky města je hromada ohněm ztrávených trosk. Zachráněné mužístvo má zde počítati jen o malý hlohček pozůstalých. Bída jest velká a zvyšována jest ještě ledovým větrem, jež následovalo po dešti. Odhaduje se, že v Messině samotné přišlo 70,000 lidí život, kdežto v Reggio 40,000 lidí vzalo za své. Vláda naráží na velké potíže při zjišťování, jaký osud stihl četné ezince v oblasti zemetřesení. Dotazy docházejí ze všech částí světa. Ministr války při odeslání depeší vojenským úřadům, jež převzaly úplnou kontrolu postižených krajín zvolal: "Tato katastrofa vyžádala si více lidských životů, než kterákoli válka, již vedli jsme za naší nedvídlost. Nedostatek ošetření a hlad dodělají, co nezmiňuji živly." Námořní ministr obdržel včera zprávu, že dva parníky se 45,000 postelí a zásobami potravin odjely z Janova do Messiny. Pozdější zprávy oznamují, že v Paleriu jest 1500 mrtvých a dvakrát tolik raněných. Dvě třetiny města jsou spustošeny. Okolní vesnice také velice utrpěly. Depeše z Catanie líčí Messinu jako do běla rozřhavaná kamna. Požár sehvátli budovy, jež ošetřeny byly zemetřesením a tím způsobem dokonale úplné zkázy. Messinská úžoa jest plna mrtvol lidí a zvířat. V Messině nachází se tou dobou dvanalet válečných lodí a sice čtyry italské, čtyry ruské a čtyry anglické. Námořní ministr obdržuje počet mrtvých v Calabrii a na Sicílii na 115,000.

Rím, 1. ledna. — Odhady počtu mrtvých při posledním zemetřesení nezměňují již obyvatelstvo Itálie. Čalíce nemožno již vyřítiti zármutek národa italského ani podotknouti k usilovným pracím ty, kteří újali se zachraňovacích prací. Vláda pouívá všech prostřed-

ků, jež má k dispozici, k službám pomocným. Parníky přivážejí uprechlíky z postižených krajín do Neapole, Palerma, Catanie a do jiných přístavů a dle prohlášení námořního ministra nachází se nyní v úžině messinské třicet pomocných lodí a co nejdřív na oboují pobřeží vysazeno bude po 5000 vjáků. Nejdřívější otázkou v tm okamžiku je opatření potravin. Tisíce lidí uprechli z zničených míst a ti všichni jsou bez veskerých prostředků, odkázáni jsou na veřejnou podporu. Poslední zprávy, jež došly do Ríma, nasvědčují, že po prvním záchvěvu země v přestávkách následovaly záchvěvy další, které dokončily dílo zkázy. Říditel observatoře na Etně zjištil, že po prvním záchvěvu zaznamenaly přístroje jeho 42 další záchvěvy. Etna a Stromboli jsou teď klidné a fidele observatoře jest toho náhledu, že nynější zemetřesení, jako ono v roce 1785, nelze přičísti vulkanickým, nýbrž čistě geologickým příčinám. Americký vyslanec pan Griseo odjede dnes do Messiny a jiných míst na jihu, aby si tam, pokud možno, opatřil informace o hledně zmizelých Američanů. O stech ezinců, kteří v době neštěstí nacházejí se v postižené krajině, není žádných určitých zpráv. Hrázy situace v Messině a Reggio zvyšovány jsou každou další depeší. Jeden z dopisovatelů odhaduje počet mrtvých na 300,000. To smad jest poněkud přehnaný odhad. Jiní odhadují počet mrtvých na 200,000, avšak úřadní odhad námořního ministra zní na 115,000 mrtvých.

Rím, 2. ledna. — Velitel ruského křižáku "Makarov", jež přibyl s uprechlíky do Neapole, líčí katastrofu následujícím způsobem: "Jakmile jsem v Aogaté na Sicílii dověděl se o neštěstí, spěchal jsem neprodleně do Messiny. Město bylo ve skutečnosti jedinou hromadou trosk. Každý jednotlivý dům byl poboren, ale nammoze zevnějši zdi zůstaly stát, takže všeobecné obrysy města byly téměř změněny, nežli by se myslylo. To platí hlavně o nábreží zničeného města. Přístav je přeplněn troskami všech druhů a na jednom jeho konce nachází se vrak jedné strokotané lodí. Jest nemožno učititi si představu o bezadějnosti scenerie. Každým okamžikem slyšeli jsme rachot sřítvších se zdí. V tom spočívá největší nebezpečí pro zachráněné mužístvo. Jest třeba báti se o život při přiblížení se k nějaké zdi. Z posádky mé lodí četní unikli jen stěží jisté smrti a já viděl jsem četné strašlivé případy neštěstí, když stateční vojíní italská chtěli vykonati více, nežli co bylo jejich povinností. My dluhi jsme se neprodleně do zachraňovacích prací. Zřídili jsme na pobřeží pod širým nebem nemocnici, v níž ošetřovali jsme muže, ženy a děti, jejich bylo do tisíců. My jsme také zachránili dvě tuny vážení pokladna banky sicilské a její obsah. Dle mého odhadu zahynulo v Messině 80,000 lidí. Člověku přechází téměř rozum, pomysli-li na hrozne pomery v postiženém městě a uvážli-li se, že jest celé tisíce živých nacházejí se v troskách a že nesčetná propadli smrti. Vodní záplava trvala mnohem déle, nežli zemetřesení. Během celé té doby nacházeli jsme se v Messině, při čemž naše loď občas házena byla s místa na místo, jako by zmitána byla nějakou mořskou oblodou. Mohl bych vypravovat četné pathetické scény. Pod jednou hromadou trosk našel jsem v skrytí dvěma trámy chráněné dítky, jež zůstaly úplně bez úrazu a která, jak se zdálo, ožily se zcela dobře. Smály se a hrály si s knoflíčky na svých katečkách. Po jejich rodičích, kteří nepokynuli zahynuli, nemohli jsme najíti ani stopy. Pohled na tyto osudné dítky působil hrozný dojem. Mnohé dítky jsou na živě, kdežto rodiče jsou mrtví. Na druhé straně viděli jsme četné matky s mrtvými dětmi na rukou. Neméně hořek byl pohled na nešťastky, kte-

ří zármutek přišli o rozum. Marně pátrali po svých milých, jež hledali dokonce i na našich lodích, na něž byli dopraveni."

BALKÁN.

Videňský dopisovatel londýnského časopisu "Daily Express" oznamuje, že Rakousko-Uhersko má v Bosně a Hercegovině armádu 155,000 mužů, která každým okamžikem může vpadnouti do Srbska. Dopisovatel "Daily Mail" oznamuje, že mezi rakouským vojskem v Bosně řadí tyfus a že vojáci nesmírně trpí zimou a drsným počasím. Zvláštní depeše z Cetyně, hlavního města Černé Hory, oznamuje, že černohorský ministr války a generální štáb odebrali se na inspekční cestu na hranice Hercegoviny.

Vzdor novým potížím, jež vznikly v poslední době a jež neskládají valně vyhlídky na mírné rozřešení balkánských sporů, vídeňské kruhy přece jen stále prohláší, že v nynější situaci není nic hroživější. Jinak ale přiznává se jednomyslně, že poslední nota ruského ministra zahraničních záležitostí Isvolského znamená smrtelnou ránu pro obmyšlenou konferenci vlád. V diplomatických kruzích neprobíhá však nota Isvolského žádné překvapení, poněvadž jeho již od delší doby známo, že zájem Ruska a Anglie o svolání mezinárodní konference stále více ochaboval. Na díkax klidného přijetí ruské noty uvádí se, že tato nevyvolala žádný nepokoj v kruzích finančních a že naopak u vídeňské burzy dostalo se jí dokonce příznivého přijetí.

RUSKO.

Ve Finsku opět započato bylo s periodickým vypovídáním Židů. Třicet židovských rodin, z nichž některé byly již dlouho usazeny v zemi, dostaly rozkaz, by neprodleně opustily zem. Finský senát opírá se o doslovný výklad zákona a vyhraňuje si právo ku vydávání individuálních dovolení, na jejichž základě Židé nesmí se zdržovati v zemi počty 6 měsíců a po uplynutí této lhůty žádati musí o jejich obnovení. Dle finské ústavy jest Israelitům zakázáno kupování půdy. Tito nesmí se dále státi občany a smí ve Finsku bydlet jen s velikým omezením. V roce 1850 byla ve prospěch 200 židovských rodin učiněna zvláštní výjimka. Návrh na odstranění omezo vacích zákonů proti Židům byl v posledním zasedání zemské ho sněmu zamítnut. Na podnět finských spolků ku ochraně zvířat jest zakázáno zabíjení dobytka po kosařkách. Ruští Židé používají veškerého vlivu proti tomuto opatření, poněvadž se obávají, že zavedení byti může v čestech Rusku.

NAŠE NÁVŠTĚVY

* V úterý minulého týdne navštívili nás naši přátelé pp. J. V. Štěrba, O. Kotouč a st. Hanzlíkova, delegáti zjezdu vzdělávacího klubu "Komenského", které v minulých dnech odbyval se v So. Omaze. Bylo nám příjemno někteřík okamžiků s nimi v upřímné záhavě strávit.

* Ve středu min. týdně navštívili nás pan F. L. Kubík z Havstón, Neb. Jak s námi sdělil, oddán byl v South Omaze se sloučen O. Žváčkovou rev. Minibergem dne 24. prosince. Přejeme ze srdce mnoho zdraví a štěstí mladým novomanželům.

* Minulou sobotu navštívili nás závod pan Skolil ml., syn pana Josefa Skolila z Comstock, Neb. Do města našeho přijel za příležitosti léčení chorého oka a obrátil se za tím účelem na dra. Bryanta. Léčení úspěšně pokračuje, takže má být přítel náš v brázu bude se mocti domů odebrati. Přejeme mu za srdce brzké pozdravení.

— P. J. Britová z Wilber dluží návštěvu našem na několikadenní návštěvě a je mým hostem manželů Kalimových na jihu 13. ul.

Zprávy americké.

Výdělek při ražbě peněz.

Jest všeobecně známo, že peníze nemají nikdy hodnotu takovou, jako v oběhu představují, což týká se hlavně peněz stříbrných, niklových a bronzových. Proto při ražbě peněz ve vládní mincovně ušetří se hojně kovu, a cena tohoto za uplynulý rok obnáší slušnou sumu \$10,541,371. — Dle washingtonské zprávy říditele mincovny urazilo se v právě uplynulém roce v Soustátí celkem za \$197,238,377 peněz ze zlata, a za \$16,530,477 z drobných a ze stříbra. — Za rok 1907 vytěžilo se v Soustátí zlata za \$90,435,700 a stříbra za \$37,299,700, což bylo by o 4 mil. zlata a o 1 mil. stříbra méně, nežli za rok 1906. Dle velikosti obnosu vytěženého zlata v zemi stojí státy v následující řadě: Colorado, Aljaška, Kalifornie, Nevada, Utah, Jižní Dakota, Montana a Arizona. Ve Vermontu bylo prvně po mnoha letech zase vytěženo trochu zlata. Stříbro těžilo se ve 27 státech a nejvíce v Coloradu, Utahu, Montaně, Idaho, Nevadě a Arizoně. Zmnožení výtežku drahých kovův roce 1907 přičítá se peněžní tíži v onom roce, jelikož bylo přinuceno mnoho tavíren zavřítí.

Vládní schodek.

Vládní pokladniční odbor ve Washingtonu uveřejnil právě půlletní zprávu za prvních šest měsíců fiskálního roku, dle kterého se jeví vládní schodek za onu dobu v obnosu \$64,000,000. Vládní příjmy ze cla, vnitrozemských daní a rozličné jiné jsou značně menší prvního roku předcházejícího. Na clu byl příjem o \$27,000,000 méně, na vnitrozemských daních skoro o \$4,000,000 a rozličné jiné příjmy byly menší o \$3,000,000. Vydání prvních šest měsíců úředního roku vykazuje \$358,000,000 proti \$325,000,000 v stejném období roku předcházejícího. Přírůstek vydání přičítá se hlavně na účet válečnictví, a vykazuje \$12,500,000.

Boj o senátorství dokončen.

V Ohio byl veden po nějakou dobu tuhý boj o senátorskou togu v kongresu za onen stát. Hlavními soupeři byli Theodore Burton, dlouholetý a oblíbený člen poslanecké sněmovny, a Charles Taft, bratr nově zvoleného presidenta Tafta. Boj tento nyní skončil úspěšným vítězstvím Burtonovým, a Taft bude se ucházeti o onen úřad až v roce 1911. — Burton sloužil v kongresu od 54. jeho zasedání a pracoval na výboru pro feky a přístavy. Jest přívrženecm zřizování hlubokých vodních cest v Soustátí. Burton je též právníkem a velmi vzdělaným odborníkem finančním.

Americká eskadra pomůže Italům.

Velké atlantické válečné loďstvo Spojených Států, jež asi před rokem nastoupilo cestu kolem světa a nyní nalezá se v Port Said, aby zásobilo se uhlím k další cestě, odpjme pokud možno nejdřív do jižní Itálie, aby poskytl všeomocnou podporu zemetřesenému postiženému Italům. Loďe propulji průplavem snezkým a pak během 12 až 15 hodin mohou přistáti v ostrova Sicílie, kde tak strašlivé scény v minulých dnech se odehrávaly. Jelikož však náklad uhlí vyžádá si několik dní času, proto nemůže ono loďstvo dříve přistáti v Messině, až někdy kol 14. ledna. — Možná, že také admirál Sperry jednu nebo dvě z nejrychlejších lodí napuští všech sil jak jen rychle možno uhlím zásobiti necha a tyto plnou parou k místu nešťastí vyše, v kterémžto případě tyta by 8. neb 10. ledna tam přistáti mohly. Jest otázkou, zda loďstvo nepřijde pozdě, aby mohlo ještě dobré služby poskytnouti, ale v námořním odboru je náhled, že se tak stane, neb zkušenost vládních agentů po hrozném neštěstí u Mount Peleé uš, že v podobných případech ještě za měsíce je možno k vykonání a po-

třeba uhlí, lékařské pomoci a policejní služby ještě mnoho týdnů bude trvat, 8 15,000 vycvičenými námořníky, lékařským sborem, bohatou zásobou léků a potravinami, bude americké loďstvo na pobřeží Sicílie i ještě po 14 dnech nejvýš vítaným. Námořníkům mohlo by 5,000 posláno býti na pevninu ku vykonání rozličných prací. — Pomoc 5,000 těchto námořníků pod řízením důstojníků v souhlase a ú. Fedníky Červeného kříže byla by velkým dobrodíním pro zhubou střeženou krajinu. Loďe atlantického loďstva jsou dobře zásobeny, z čehož jeden díl by mohl sloužiti k ulevění bdy, aniž by jim tak mohl povstat vážný nedostatek. — Zásobovací loď "Culgoa", jež loďstvo na cestě kolem světa praví, je všemi životními potřebami zásobena.

Český tanec v divadle Metropol. itan.

Manager Dippel z Metropolitan opery v New Yorku pověřil pana Bartíka, bývalého tanečního mistra mnichovské královské opery úkolem, aby navštívil pro Smetanovu operu "Prodaná nevěsta", která má býti provozována někdy koncem měsíce ledna v jmenovaném divadle, všechny tance, jež v operě bude třeba a aby užil k tomu českých tanečníků a tanečnic. Pan Bartík zahájil již svoji činnost a doposud získal dostatečný počet dobrých tančnic a tanečníků. Opera Smetanova bude snad dávána v této sezoně asi sedmkrát a newyorští krajané a pochopitelně nedokonalostí sledují čas, kdy bude opera oznámena. Není pochyby, že tato bude slaviti veliké triumfy.

Houslista Vilím z Chicaga žalován.

Chicagský časopis "Svornost" ze dne 2. ledna tohoto roku píše následující: O žalobě Karla G. Poláka proti Josefu Vilímovi zadané na municipálním soudu v obnosu \$999, sdělil nám pan Josef Vilím, známý hudebník a ředitel houslové školy, že před časem přišel k němu Polák a zalíheholi se mu slibem, že napíše o kariéře a koncertech pana Vilíma něco pěkného do Slavie, jejíž byl dopisovatelem. A skutečně tak učinil. Později se opět Polák k panu Vilímovi dostavil a napovídal mu, že by měl své rodině a Čechům americkým zanechat památku ve formě podrobného životopisu, ke kterému by byla přidělena snáška kritik a pochvalných zmínek o p. Vilímovi, jako houslistovi a řediteli hudební školy; rovněž korrespondence od věhlasných českých skladatelů jako Dvořáka, Fibicha atd. a umělec jako jsou Ondříček, Kubelík, Kocián, Friml atd. Polák poukazoval na skvostnou biografii Bedřicha Smetany a navrhol panu Vilímovi, aby něco podobného veřejnosti zanechal. Na základě těchto slibů a řečí probral Polák s panem Vilímem podrobnosti jeho života a celé umělecké kariéry. K dokončení díla však nedošlo. Za své služby referentské a spisovatelské podal Polák panu Vilímovi účet v obnosu asi \$100, který se ovšem pan Vilím zhorozil a rozhodně odpřel ho zapraviti. Obžalovaný slibuje, že při projednávání soudu, pak-li k němu dojde, vyjádří zajímavé věci na jevo.

Obchod v roce 1908 byl chabý.

Statistické úřadovna ve Washingtonu oznamuje, že Soustátí utrpělo újmou v onem roce na obchodu v obnosu 100 mil. dolarů na dovozu a 150 milionů dolarů na vývozu. — Ze 25 ezích zemí kolem světa, jejichž zahraniční obchod úřadovna statistická zapisuje úsdě po měsíci, všechny země, až na čtyry, vykannji ztrátu na vývozu, a dvě třetiny z nich vykannji ztrátu na dovozu. Na vývozu obylo hlavně v zemích evropských a na dovozu hlavně v Americe. Dovozy z Evropy za deset měsíců tohoto roku znamenají se za \$625,000,000 v 1907 na \$436,000,000 v téže době minulých; do Severní Ameriky a Asié dovozy se zmenšily o \$45,000,000 za 10 má-

siců letošních proti loňským a z Jižní Ameriky o \$25,000,000. Vývoz do Evropy vykazuje zmenšení jen o tři procenta, kdežto do Severní Ameriky jest menší o 21 procent.

OMAHA.

— Nikdy a nikde se tak výborně nepobavíte a nezasmějete jako na divadelním představení "Mlsní koočouři," jež provedeno bude v eoděli, dne 10. ledna v síni pana Josefa Kašpara Dramatickým odborem Sokola Tyrše číslu 1. — Smích nad smích! Figurky, ve hře vystupující, jsou veskrze povedené, plně zdravého humoru, žertu a legrace. A mlsní koočouři, to je teprve povedená cháska. V každém dváku rychleji zaproudí krev, když oni spustí: To dobře známe, když to vnít harasí— to láska je, když srdce buší, a láska ta krásná, jak běloučkový květ, na rtu když sladce spočine rest. Myslíme, že nikterak nepřeháňme tvrdíme-li, že omazáckému obecnstvu dosud nebyla poskytnuta příležitost tak do syta se zasmát, jako při této hře. Fraška tato má tři jednání a v každém z nich je plno veselých zpěvů a svérázných kupletů, jež pečlivě nastudovány byly s ochotníky panem Antonem Roubíčkem. Tance ve třetím jednání budou také pro obecnost pěknou podívanou. Připomínáme, že je třeba, aby obecnost dostavilo se přesně do 8. hod., kdy opona půjde vzhůru. Při divadle po divadle bude účinkovati kapela pana Rudolfa Fibingera. Vstupné 25c.

— Dobře známe potíže, s nimiž setkávají se mladí dělníci, v ezině narození a obvyklého jazyka zdejšího neznalí, Young Men's Christian Association zorganizovala třídy, v nichž dostanou příležitost naučiti se anglickému jazyku a tak nesnáším se vyhnouti. Společnost ta učinila tak v snaze, aby usnadnila přistěhovalcům životní zápas, tak aby stáli v stejném poměru jako ti, kteří zde se narodili. Jeden kurs je zvláště připraven k učení četní, psaní a mluvení anglicky. To zejména prospěje těm, kteří aspoň trochu dohovoří se anglicky. Není třeba, aby ti, kteří navštěvovati budou tuto třídu, byli členy Y. M. C. A. a také nebude to na nich žádáno. Pouze nepatřaj příspěvek k vzdělávacímu instruktora bude od nich požadován. Instruktorem je velice schopný muž, který má několik roků zkušeností ve školách toho druhu. Zimní kurs započal 4. února. Třída bude se scházeti dva, krátě týdně. Vzdělávací říditel rád vysvětlí každému, mnoho-li bude možno pro něho ve škole té vykonati a jak málo to bude stát. Píšte, aneb navštívte J. W. Miller, vzdělávací říditel.

— Fedrovatelé Velké Omahy vydali počátkem Nového roku heslo, že v roce 1909 má býti přiváženo do Omahy a South Omahy 15,820 osob k usídlení, tak aby města tato dosáhla ohromnody 200,000 obyvatel. V tom směru činí dobrou práci oznamkovou výbor, který Omahu vyznačuje v americkém tisku a v bražurách i jinak všemožným způsobem, uváděje výhody a dobré vlastnosti města v barvách nejrožňovějších. Leč i bez toho je jisto, že Omaha má před sebou velkou budoucnost a tato stane se během doby skutečnou metropolí a branou západu!

— Krajan William Sebroff, o jehož sebevražedném pokusu známe již jsme se v minulém čísle, podběhl svému poručení v sobotu ráno ve všeobecné nemocnici a v pondělí tohoto týdne za četného ústastenství byl pohován. Sebroff byl 30 roků star, ženat a otcem asi jednooročního děcka a bydlel v čí. 1313 William ulice. Příčinu jeho zoufalého činu spočívá nepokynulé v sármutku nad úmrtím několika členů z jeho rodiny, jež rychle za sebou následovala. Náležel ke spolků Slavan, číslo 78, Z.Č.Ú. Posledním truchlím vyslovujeme svoji soustrast.